

سرشناسه	وفایی، ایمان، ۱۳۶۵-
عنوان و نام پدیدآور	رشد و تکامل در کودکان: کتاب جامع آمادگی آزمون ارتقاء و مورد تخصصی Nelson Text Book Of Pediatrics 2024/ : ترجمه و تلخیص ایمان وفایی.
مشخصات نشر	تهران: کاردیا، ۱۴۰۴.
مشخصات ظاهری	۸۶ ص.: مصور جدول.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۴۰۴-۲۳۲-۳-۰۵۱۰,۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	فیپا
یادداشت	کتاب حاضر ترجمه و تلخیص بخشی از کتاب " Nelson textbook of pediatrics, 22st. ed, 2024" به ویراستاری رابرت ام کلیگمن... [و دیگران] است.
عنوان دیگر	اصول طب کودکان.
موضوع	کودکان -- رشد Child development پزشکی کودکان Pediatrics کودکان -- رشد -- آزمون ها و تمرین ها (عالی) Children-- Growth-- Examinations, questions, etc. پزشکی کودکان -- آزمون ها و تمرین ها Pediatrics -- Examinations, questions, etc. کلیگمن، رابرت، ۱۹۵۵ - م. Kliegman, Robert نلسون، والدو امرسون، ۱۸۹۸-۱۹۹۷ م. اصول طب کودکان ۱۳۱RJ ۶۵/۶۱۲ ۹۲۵۲۰۵۹ فیپا
شناسه افزوده	
شناسه افزوده	
شناسه افزوده	
رده بندی کنگره	
رده بندی دیویی	
شماره کتابشناسی ملی	
اطلاعات رکورد کتابشناسی	

رشد و تکامل در کودکان - برگرفته از کتاب "Nelson Text Book Of Pediatrics 2024 (edition 22)" ترجمه و تلخیص: دکتر ایمان وفایی ناشر: انتشارات کاردیا صفحه آرا: رزیدنت یار - منیره امیری مقدم طراح و گرافیس: رزیدنت یار - مهرداد فیضی	چاپ و لیتوگرافی: رزیدنت یار نوبت چاپ: اول ۱۴۰۴ شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۴۰۴-۲۳۲-۳-۰۵۱۰۰۰ تومان ۲۵۱۰۰۰
---	--

آدرس: تهران میدان انقلاب - کارگرنوبی - خیابان روانمهر - بن بست دولتشاهی پلاک ۱ واحد ۱۸

شماره تماس: ۰۲۱-۶۶۴۱۹۵۲۰، ۰۲۱-۸۸۹۴۵۲۰۸، ۰۲۱-۸۸۹۴۵۲۱۶، ۰۲۱-شماره تماس ویژه: ۰۲۱-۹۱۰۹۵۹۶۷

www.residenttyar.com

هر گونه کپی برداری از این اثر پیگرد قانونی دارد.

رشد و تکامل در کودکان

کتاب جامع آمادگی آزمون ارتقاء و بورد تخصصی

Nelson Text Book Of Pediatrics 2024

ترجمه و تلخیص

دکتر ایمان وفایی

بورد تخصصی کودکان، نوجوانان و تکامل

رتبه ۲ کشوری فوق تخصص کودکان

دستیار فوق تخصص ریه کودکان

فهرست مطالب

فصل ۲۱ - ارزیابی رشد و تکامل جنینی.....	۱۱
فصل ۲۲ - نوزادان	۱۵
سؤالات و پاسخنامه فصل نوزادان	۱۷
فصل ۲۳ - سال اول زندگی.....	۱۹
سؤالات و پاسخنامه فصل سال اول زندگی	۲۷
فصل ۲۴ - سال دوم زندگی	۳۱
سؤالات و پاسخنامه فصل سال دوم زندگی.....	۳۵
فصل ۲۵ - سال‌های پیش‌دبستانی (۵-۲ سال).....	۴۱
سؤالات و پاسخنامه فصل سال‌های پیش‌دبستانی (۵-۲ سال).....	۴۳
فصل ۲۶ - دوران میانی کودکی (۱۱-۶ سال).....	۴۷
سؤالات و پاسخنامه فصل دوران میانی کودکی (۱۱-۶ سال).....	۴۹
فصل ۲۷ - رشد	۵۱
سؤالات و پاسخنامه فصل رشد	۵۵
فصل ۲۸ و ۲۹ - غربالگری و پایش تکاملی و رفتاری - مراقبت کودک	۵۷
فصل ۳۰ - جدایی، فوت، داغدیدگی	۶۹
سؤالات و پاسخنامه فصل جدایی، فوت، داغدیدگی	۷۱
فصل ۳۱ - اختلالات خواب.....	۷۳
سؤالات و پاسخنامه فصل اختلالات خواب	۸۳

ارزیابی رشد و تکامل جنینی

Table 21.1	Milestones of Prenatal Development
WK	DEVELOPMENTAL EVENTS
1	Fertilization and implantation; beginning of <i>embryonic</i> period
2	Endoderm and ectoderm appear (bilaminar embryo)
3	First missed menstrual period; mesoderm appears (trilaminar embryo); somites begin to form
4	Neural folds fuse; folding of embryo into human-like shape; arm and leg buds appear; crown-rump length 4-5 mm
5	Lens placodes, primitive mouth, digital rays on hands
6	Primitive nose, philtrum, primary palate
7	Eyelids begin; crown-rump length 2 cm
8	Ovaries and testes distinguishable
9	<i>Fetal</i> period begins; crown-rump length 5 cm; weight 8 g
12	External genitals distinguishable
20	Usual lower limit of viability; weight 460 g; length 19 cm
25	Third trimester begins; weight 900 g; length 24 cm
28	Eyes open; fetus turns head down; weight 1,000-1,300 g
38	Term

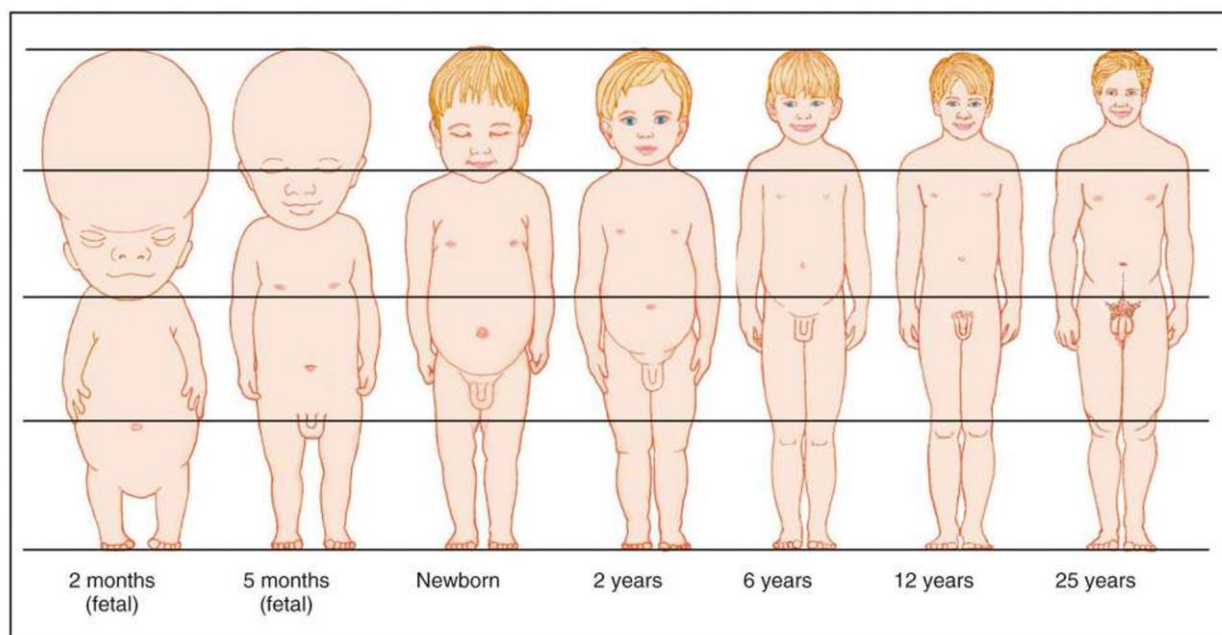

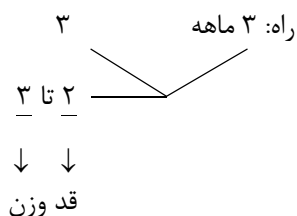
Fig. 21.1 Changes in body proportions. Approximate changes in body proportions from fetal life through adulthood. (From Leifer G. Introduction to Maternity & Pediatric Nursing. Philadelphia: WB Saunders;2011: pp 347–385, Fig. 15-2.)

(۱) در هفته ۱۰ چهره شکل می گیرد.

(۲) در هفته ۱۲ دستگاه تناسلی خارجی قابل تشخیص است.

(۳) در هفته ۲۰-۲۴، آلوئول های اولیه تشکیل شده و تولید سورفاکتانت آغاز می شود.

(۴) در طول ۳ ماهه سوم وزن ۳ برابر و قد ۲ برابر می شود.

(۵) در هفته ۱۳ تا ۱۴ حرکات تنفس و بلع آغاز می شود (tbz 89).

در هفته ۱۳ تا ۱۴ حس لمس نیز ایجاد می شود.

(۶) رفلکس grasp در هفته ۱۷ به وجود می آید (از ۱۷ تا ۲۷).

راه: Swallowing

→ سیزده

راه: Breathing

→ سیزده

(۷) باز شدن چشم بین ۲۶ تا ۲۸ هفتگی رخ می دهد.

(۸) در ۲۰ هفتگی حرکات جنین قابل لمس است.

راه: خیلی ۲۰ می شود حرکات آن هم احساس می شود.

سال اول زندگی

(۱) حجم کل مغز در سال اول دو برابر می‌شود.

۱۵ درصد در سال دوم افزایش می‌یابد.

(۲) میلینیزاسیون کورتکس مغز از ۸ ماهگی شروع می‌شود، در ۲ سالگی کامل می‌شود.

Table 23.1 Developmental Milestones in First 2 Years of Life		
MILESTONE	AVERAGE AGE OF ATTAINMENT (MO)	DEVELOPMENTAL IMPLICATIONS
GROSS MOTOR		
Holds head steady while sitting	2	Allows more visual interaction
Pulls to sit, with no head lag	3	Muscle tone
Brings hands together in midline	3	Self-discovery of hands
Asymmetric tonic neck reflex gone	4	Can inspect hands in midline
Sits without support	6	Increasing exploration
Rolls back to stomach	6.5	Truncal flexion, risk of falls
Walks alone	12	Exploration, control of proximity to parents
Runs	16	Supervision more difficult
FINE MOTOR		
Grasps rattle	3.5	Object use
Reaches for objects	4	Visuomotor coordination
Palmar grasp gone	4	Voluntary release
Transfers object hand to hand	5.5	Comparison of objects
Thumb-finger grasp	8	Able to explore small objects
Turns pages of book	12	Increasing autonomy during book time
Scribbles	13	Visuomotor coordination
Builds tower of two cubes	15	Uses objects in combination
Builds tower of six cubes	22	Requires visual, gross, and fine motor coordination
COMMUNICATION AND LANGUAGE		
Smiles in response to face, voice	1.5	More active social participant
Monosyllabic babble	6	Experimentation with sound, tactile sense
Inhibits to "no"	7	Response to tone (nonverbal)
Follows one-step command with gesture	7	Nonverbal communication
Follows one-step command without gesture	10	Verbal receptive language (e.g., "Give it to me")
Says "mama" or "dada"	10	Expressive language
Points to objects	10	Interactive communication
Speaks first real word	12	Beginning of labeling
Speaks 4-6 words	15	Acquisition of object and personal names
Speaks 10-15 words	18	Acquisition of object and personal names
Speaks two-word sentences (e.g., "Mommy shoe")	19	Beginning grammaticalization, corresponds with 50-word vocabulary
COGNITIVE		
Stares momentarily at spot where object disappeared	2	Lack of object permanence (out of sight, out of mind; e.g., yarn ball dropped)
Stares at own hand	4	Self-discovery, cause and effect
Bangs two cubes	8	Active comparison of objects
Uncovers toy (after seeing it hidden)	8	Object permanence
Egocentric symbolic play (e.g., pretends to drink from cup)	12	Beginning symbolic thought
Uses stick to reach toy	17	Able to link actions to solve problems
Pretend play with doll (e.g., gives doll bottle)	17	Symbolic thought

سن ۲-۰ ماهگی:

- ✓ ماده سفید مخچه، میلین تا یک ماهگی از میلین پوشیده شده است و تا ۳ ماهگی این فرایند کامل می‌شود.
- ✓ طی هفته اول وزن نوزاد ۱۰٪ کاهش می‌یابد.
- ✓ شیرخوار طی ۲ هفته اول به وزن خود برمی‌گردد و سپس روزانه ۳۰ gr افزایش وزن پیدا می‌کند.
- ✓ حرکات دست و پا به صورت چرخشی و بدون کنترل است.
- ✓ خنده غیرارادی است.

راه: لبخند ← ۲ ماهگی

- ✓ خیره شدن چشم، چرخش سر و مکیدن بهتر کنترل می‌شود.
- ✓ صورت با تبسم را می‌شناسد.

راه: لبخند می‌شناسد.

- ✓ گریه کردن در ۶ هفتگی به حداکثر خود می‌رسد.

راه: شیون کردن

شیش ماهگی

* **نکته:** گریه شیرخوار در پاسخ به گریه شیرخوار دیگر، از اولین نشانه‌های تکامل است (Empathy).

- ✓ کدام گریه نشانگر اختلال می‌باشد (راه: کدام گریه ۳ است؟):

(۱) گریه که بیش از ۳ ساعت در روز باشد.

(۲) گریه بیش از ۳ روز در هفته

(۳) گریه که بیش از ۳ ماه طول بکشد (موارد ۱ و ۲).

این نوع گریه می‌تواند ناشی از child abuse، مشکلات رفتاری، ↓ زمان شیردهی و افسردگی postnatal باشد.

سال‌های پیش دبستانی (۲-۵ سال)

- ✓ $\uparrow$ ۲ kg وزن و ۷-۸ سانت قد در هر سال در این دوره دیده می‌شود.
- (۱) وزن در ۲/۵ سالگی ۴ برابر می‌شود. / HC از ۳ تا ۱۸ سالگی ۵ cm افزایش می‌یابد.
- (۲) پیش دبستانی‌ها زانوی genu valgum و کف پای صاف دارند.
- (۳) دقت بینایی به $\frac{2}{3}$ در سن ۳ سالگی و $\frac{2}{4}$ در سن ۴ سالگی می‌رسد.
- (۴) همه ۲۰ دندان شیری در ۳ سالگی درآمده‌اند.
- (۵) راه رفتن در ۳ سالگی کامل می‌شود و به طوری که نباید روی پنجه پا راه برود.
- راه: دست ۳ (با دست غالب کار ۳ می‌کند).
- (۶) پیدا کردن دست غالب $\leftarrow$ در ۳ سالگی رخ می‌دهد.
- (۷) کنترل ادرار و مدفوع در این دوران است، شب ادراری تا ۴ سالگی در دختران و تا ۵ سالگی در پسران طبیعی است.
- (۸) در کودکی که در مرحله یادگیری دفع مدفوع است و در این مرحله دچار مشکل شده است کدام راه‌حل مناسب است؟
قطع موقت تمرین و استفاده از پوشک می‌تواند یادگیری استفاده از توالت را راحت کند.
- (۹) تکامل سریع زبان در ۲ تا ۵ سالگی می‌باشد.
- ✓ دایره لغات به ۲۰۰۰ کلمه می‌رسد.
- ✓ گرامر کاملاً رعایت می‌گردد.
- ✓ به عنوان یک قاعده عملی بین ۲ تا ۵ سالگی تعداد کلمات مورد استفاده در یک جمله مساوی سن کودک است.

مثلاً: $\left. \begin{array}{l} ۲ \text{ سالگی} \leftarrow ۲ \text{ کلمه} \\ ۳ \text{ سالگی} \leftarrow ۳ \text{ کلمه} \end{array} \right\}$

- در ۲/۵ سالگی $\leftarrow$ ضمیر ملکی (توپ من) و حالت استمراری (من بازی می‌کنم) به کار می‌رود. سؤال / قید منفی به کار می‌رود.
- در ۴ سالگی $\leftarrow$ تا ۴ می‌شمارد و زمان ماضی به کار می‌برد.
- در ۵ سالگی $\leftarrow$ زمان آینده را به کار می‌برد.
- لکنت زبان معمولاً تا ۸ سالگی بهبود می‌یابد.
- ۱۰ تفکر جادویی (magical thinking) $\leftarrow$ اشتباه در رابطه با علت و معلولی دو چیز:

مثال: بردن چتر به بیرون باعث بارش باران می‌شود (بهشتی ۹۳).

غروب خورشید ناشی از خستگی خورشید است.

(۱۱) در سن ۳ سالگی کودک جنسیت را می‌شناسد.

راه: جنس ۳

(۱۲) طبق نظریه پیاژه این جمله نشان از چیست؟

آب از ظرف باریک و بلند به ظرف پهن می‌ریزد یعنی آب لیوان بلند بیشتر است (غلبه ادراک نسبت به منطق).

(۱۳) بازی مشارکتی مثل برج‌سازی ← ۳ سالگی

راه: مشارکت کار ۳ است.

(۱۴) بازی با قوانین:

✓ بدون قانون و با پرسش از همدیگر ← ۲-۳ سالگی

✓ با قوانین تغییرپذیر ← ۴-۵ سالگی

✓ با قوانین سفت و سخت ← ۵ سالگی

(مثال بهشتی ۹۴: کودکی که نوبت تاب‌بازی را رعایت می‌کند چند سالش است: ۷-۵)

(۱۵) تقلید در بازی:

✓ خواباندن بچه در تخت خواب و خرید کردن ← ۲ تا ۳ سالگی (ارتقا ۹۵)

✓ رفتن به باغ وحش ← ۳ تا ۴ سالگی

✓ رفتن به کره ماه ← ۴ تا ۵ سالگی

قزوین

(۱۶) استفاده از تلویزیون به ۲ ساعت در روز کاهش می‌یابد.

(۱۷) در کودکی که ترس از هیولا دارد چه برخوردی مناسب است؟

✓ به کودک اطمینان خاطر دهیم که وقتی هیولا بیاید آن را مسموم می‌کنیم یا با روشن کردن چراغ خواب آن را از بین می‌بریم. با تفکر جادویی کودک سازگار است.

ولی اینکه بگوییم هیچ هیولایی نیست را کودک قبول نمی‌کند.

(۱۸) قشقرق (Temper tantrum): در اواخر سال اول رخ می‌دهد و در بین ۴-۲ سالگی بیشترین شیوع را دارند.

قشقرق‌هایی که بیش از ۱۵ دقیقه طول می‌کشند و یا بیش از ۳ بار در روز رخ می‌دهند بیانگر یک مشکل طبی، هیجانی، اجتماعی هستند.

(۱۹) در ۴ سالگی اهمیت رعایت نوبت را می‌فهمند.

(۲۰) تنبیه باید به صورت نشان دادن کودک در یک صندلی یا محبوس کردن در یک وضعیت اجباری به مدت یک دقیقه به ازای هر سال سن کودک باشد و تنبیه باید بلافاصله و مربوط به رفتار کودک و مدت‌دار باشد.

رشد

(۱) میانگین قد والدین برای دختر:

$$\frac{۱۳ - (\text{قد مادر} + \text{قد پدر})}{۲}$$

(۲) میانگین قد والدین برای پسر:

$$\frac{۱۳ + (\text{قد مادر} + \text{قد پدر})}{۲}$$

Table 27.1 Growth Velocity and Other Growth Characteristics by Age

INFANCY	CHILDHOOD	ADOLESCENCE
Birth-12 mo: 24 cm/yr 12-24 mo: 10 cm/yr 24-36 mo: 8 cm/yr	6 cm/yr Slowly decelerates before pubertal onset Height typically does not cross percentile lines	Sigmoid-shaped growth Adolescent growth spurt accounts for about 15% of adult height Peak height velocity Girls: 8 cm/yr Boys: 10 cm/yr

همکاران گرامی برای جمع‌بندی جدول ۱-۱۵ از نلسون ۲۰۱۶ را فرا بگیرید.

نکات راه جدول:

HC	۶.	۳.	۳
ماه	۳.	۳.	۶

در ۳ ماه اول، ۶ cm به HC افزوده می‌شود یعنی ماهی ۲ cm افزوده می‌شود.

در ۳ ماه دوم، ۳ cm به HC افزوده می‌شود یعنی ماهی ۱ cm افزوده می‌شود.

در ۳ ماه سوم و چهارم (۶ ماه آخر سال اول) کلاً ۳ cm به HC افزوده می‌شود یعنی ماهی ۰/۵ cm افزوده می‌شود.

Table 15.1	Types of Exploitation Included in Child Trafficking
Sexual Exploitation	
Prostitution of a child	
Production of child sexual exploitation materials (child pornography)	
Exploitation in context of travel and tourism	
Engaging child in sex-oriented business	
Child marriage or forced marriage	
Live online sexual abuse	
Labor Exploitation	
Occurs in a variety of sectors, such as agriculture, manufacturing, textiles, food/hospitality services; domestic work; construction, magazine sales, health and beauty, and cleaning services	
Forced Begging	
Forced Criminality	
Forced Engagement in Armed Conflict	
Illegal Adoption	

تعریف FTT:

(۱) وزن کودک از صدک پنجم پایین تر باشد.
یا

(۲) بیش از 2SD از پرسیانتهیل خود افت کند.
یا

(۳) $\frac{\text{وزن}}{\text{قد}}$ به زیر ۵٪ برسد.

نکته: نسبت $\frac{\text{وزن}}{\text{قد}} > ۵\%$ باشد بهترین اندکس سوء تغذیه حاد است.

* پس در wasting ابتدا وزن ↓ یافته سپس قد ↓ می یابد.

* در stunning قد ↓ می یابد.